

LBRIS

We know
books

LAURA GRÜNBERG
& PRIETENII

Dante 35 steluță

Ilustrații de Andreea Chele



Redactare: Roxana Jeler
Tehnoredactare: Mariana Dumitru
Revizie: Mihaela Dobrescu
Copertă: Alexandru Daș

ISBN 978-973-23-3477-5

Editura Cartea Românească este o marcă a Uniunii Scriitorilor din România
și este administrată de Grupul Editorial ART.

© Grupul Editorial ART, 2026, pentru prezenta ediție

Cuprins

I.	HermesLab, mândria orașului (<i>invitate speciale</i> : Mihaela Frunză și Irina Pop-Păcurar)	7
II.	Întâlnirea cu Doamna M (<i>invitați speciali</i> : Liviu Papadima și Irina Pop-Păcurar)	17
III.	Promisiunea unui acasă (<i>invitată specială</i> : Simona Monica Pascariu)	26
IV.	Schimbul de experiență (<i>invitată specială</i> : Carmen Tiderle)	34
V.	Exerciții de imaginație	45
VI.	Drumul spre paradis (<i>invitată specială</i> : Mihaela Frunză)	55
VII.	O idee năstrușnică (<i>invitată specială</i> : Minerva)	64
VIII.	Tardi Melcus Cantatoris Invincibilis	74
	<i>Despre prietenii Laurei, niște invitați cu adevărat speciali</i>	79

HermesLab, mândria orașului

În dimineața aceea era mare forfotă la celebrul institut de cercetare HermesLab din oraș, numit astfel după Hermes, mesagerul zeilor din Olimp, deci fără vreo legătură cu gențile de lux Hermès, din piele de aligator sau de struț. Clădirea, înconjurată de garduri înalte, împânzită de camere de supraveghere, părea mai curând un sediu al armatei sau al poliției. Înăuntru însă era cu totul altceva. Acolo se făcea cercetare de vârf. Rezultatele obținute în spatele zidurilor anoste erau mereu breaking news pe toate rețelele de știri din întreaga lume. Oamenii în halate albe dădeau interviuri și primeau fel de fel de premii, șefii de state veneau în vizite, iar miliardarii planetei și vedetele de la Hollywood făceau periodic donații consistente pentru ca activitatea desfășurată acolo să continue.

Erau angajați să lucreze la acest institut cei mai buni cercetători și cele mai bune cercetătoare din toate țările lumii. Întâlneau în HermesLab asiatici, africani, europeni, femei și bărbați deopotrivă, tineri și mai puțin tineri, mai grași și mai slabi, mai înalți sau mai scunzi. Indiferent de unde veneau, aveau câteva lucruri în comun: rezultate excepționale la școală, halate albe și o limbă comună pe care doar ei o vorbeau și o înțelegeau. Degeaba îți explicau ce fac. Nu pricepeai o iotă, fiind vorba de

lucruri despre care nu învățai nimic la școală, asta în cazul fericit în care fizica, chimia sau matematica te-ar fi pasionat și ai fi fost atent la ore. Mai exista un laborator, undeva prin Elveția, la fel de faimos. Acolo se spunea că ar fi raiul fizicienilor. Primiseră din multe surse mulți bani ca să facă un tunel uriaș sub pământ, unde să se joace cu niște particule subatomice numite – simpatic – neutroni, quarci, bosoni, leptoni.

În laboratoarele HermesLab, vedete erau musculițele de oțet, șoarecii de casă, niște viermi transparenți, dar și iepurii, maimuțele, porcii sau, mai rar, câinii. Însă numai vedete nu se puteau numi, pentru că cercetătorii testau pe aceste ființe fel de fel de vaccinuri, medicamente, seruri și creme folosite oamenilor (nu lor). Ce se întâmpla acolo, în spatele ușilor închise, doar ei, savanții, știau. Ce auzea toată lumea erau veștile despre rezultatele finale, deseori extraordinare, anunțate în presă și pe rețelele de socializare cu surle și trâmbițe: „A fost descoperit vaccinul contra alergiei la polen!” sau „În curând vom putea folosi ficatul porcușorilor-de-Guinea pentru transplanturi la oameni bolnavi!” sau „A fost găsit antidotul bătrâneții!”. În spatele acestor rezultate cu adevărat de mare folos oamenilor, stăteau mii de experimente făcute pe insecte, păsări și animale...

Laura & prietenii ei

Nu știi cum se face că, deși nici n-am început bine povestea, am simțit nevoia să mă opresc din scris. M-am gândit la tine, cel sau cea care citești, și m-am întrebat ce crezi tu despre ce se întâmplă în aceste laboratoare și cine ne-ar putea ajuta pe noi să găsim răspunsul la următoarea întrebare foarte complicată: e bine să testezi un medicament mai întâi pe animale

*și abia apoi pe oameni? Ei bine, eu când am nevoie de ajutor, apelez întotdeauna la prieteni. Am știut imediat cine era persoana cea mai potrivită: prietena mea **Mihaela Frunză**, pentru că ea este filozoafă și are talentul de a ști cum să facă limpezi lucrurile neclare. Iată ce mi-a spus:*

„Asta, dragă autoare Laura și dragă cititorule sau cititoare, se numește o dilemă, adică avem de-a face cu o alegere între două variante nefericite. Există multe argumente pro și contra:

- ✓ *Da, este bine să încerci mai întâi pe animale. În faza testării pe animale se poate constata că unele substanțe din medicament sunt, de fapt, periculoase; sau că medicamentul pur și simplu nu produce rezultate. Dacă se întâmplă asta, testele se opresc și se reîncepe lucrul. Astfel, medicamentele care trec testele realizate pe animale și ajung să fie testate pe oameni sunt mai sigure și mai eficiente.*
- ✗ *Nu, nu este bine. Dacă un medicament nu este sigur pentru a fi testat pe oameni, de ce ar fi mai sigur în cazul animalelor? Sunt animalele mai prețioase decât oamenii, sunt viețile lor mai puțin importante decât ale oamenilor?*
- ✓ *Da, este bine. Indiferent dacă animalele au sau nu drepturi, drepturile și interesele oamenilor sunt mai importante. Oamenii au puterea, deci ei decid. Astfel, este în interesul oamenilor să beneficieze de medicamente bune, așa că acestea trebuie să fie testate anterior pe animale.*
- ✗ *Nu, nu este bine. De ce ar fi drepturile oamenilor mai importante decât cele ale animalelor? Doar pentru că oamenii au acum mai multă putere? În acest caz, dacă ar apărea o rasă mutantă de animale mai puternice decât oamenii, ar fi OK ca acei mutanți să facă*

experimente pe noi la fel cum facem noi experimente pe animale? Corect ar fi ca, indiferent cine e mai puternic la un moment dat, cel mai slab să beneficieze de protecție, pentru că cel puternic ar putea ajunge oricând în poziția celui slab.

După cum vedeți, dilemele sunt niște chestii complicate și nu au un singur răspuns. Partea bună este că ne pun mintea la treabă, ceea ce nu e rău deloc.”

Visul cel mai mare al savanților de la HermesLab era visul dintotdeauna al tuturor oamenilor: să descopere elixirul tinereții fără bătrânețe și al vieții fără de moarte, să le trimită „zeii” darul nemuririi! Iar forfota din acea dimineață era legată într-un fel chiar de asta, pentru că în centrul atenției se aflau acum cele mai recente staruri din laborator – urșii de apă sau, cum mai erau ei cunoscuți de specialiști, tardigradele... Descoperiți de ceva vreme, urșii de apă erau niște animale microscopice, cam de un milimetru lungime, care reușeau să supraviețuiască în cele mai dificile condiții. Oamenii în halate albe aflaseră de curând, cu stupoare, cât de rezistente sunt aceste ființe minuscule. Le puteai fierbe, îngheța, iradia, lăsa fără oxigen sau apă ani întregi și... nu mureau! Păreau să fie aproape nemuritoare, mai ales în condiții de mare stres. Dacă aveau o viață liniștită, în mediul lor preferat (de regulă locuri umede, umbrite), fără evenimente stresante, trăiau cam un an. Dar dacă intervenea o situație de mare criză, puteau să-și încetinească metabolismul aproape complet, ani de zile, după care își puteau relua viața de unde o lăseseră. „Hibernau” într-un fel pe care specialiștii încă nu îl înțelegeau și, după ce trecea pericolul, ca prin minune, reveneau la viață. Mai mult, savanții descoperiseră că ursuleții de apă ar fi supraviețuit chiar marilor cataclisme prin care a trecut Terra, fiind pe Pământ

cu mult înaintea oamenilor sau dinozaurilor. Acest lucru sugera și faptul că era foarte probabil ca tardigradele, cu capacitățile lor unice de supraviețuire, să continue să existe mult timp după ce vor dispărea oamenii.

Laura & prietenii ei

*În acest punct al poveștii, m-am întrebat, probabil la fel ca tine, cum vede un specialist tardigradele. Sunt și pentru el niște ființe nemaipomenite, așa cum sunt pentru mine, care le fac personaje de poveste? Așa am ajuns la altă prietenă de-a mea, **Irina Pop-Păcurar**, care este specialistă în biologie și care mi-a scris următoarele:*

„Dragă Laura și dragă cititorule/cititoare,

Departea de a fi ursuleți, tardigradele sunt înrudite mai curând cu artropodele, deci cu insectele, păianjenii, crustaceele și miriapodele. Și nu sunt înrudite nici cu purcelușii, deși, pentru că trăiesc adesea în mediul umed al mușchilor de pământ, li se mai spune și «purceluși de mușchi». Imaginați-vă că sunt niște ființe cam de dimensiunea punctului de la sfârșitul acestei fraze, care se văd clar doar la microscop. Seamănă, într-adevăr, cu niște minusculi urși panda cu... opt picioare! Au un cap bine definit, un corp aproape translucid (poți vedea ce a mâncat la cină) și patru segmente ale corpului, fiecare dintre acestea cu o pereche de picioare prevăzute cu gheare, ca niște cârlige. Picioarele scurte și groase sunt situate sub corp, iar învelișul protector al corpului lor este eliminat pe măsură ce organismul crește (ca năpârlirea la șerpi).

Tardigradele au fost descoperite aproape peste tot unde s-a căutat, de la Arctica până la Ecuator, de la zonele de coastă până în adâncurile oceanelor și chiar în vârful coronamentului